

**Тоғ-кон саноати ва геология вазирлигининг хотин-қизлар
ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш
бўйича маслаҳат-кенгаши**

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Тоғ-кон саноати ва геология вазирлигида (кейинги ўринларда Кон-геология вазирлиги) хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш масалаларига кўмаклашиш бўйича маслаҳат-кенгаш органлари (кейинги ўринларда Маслаҳат-кенгаши)нинг асосий вазифалари, функциялари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шунингдек, фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Маслаҳат-кенгаши ўз фаолиятини жамоатчилик асосида меҳнат жамоаларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни яратиш, уларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, раҳбарлик лавозимларига тавсия этиш, жинси бўйича бевосита ёки билвосита камситилишини бартараф этишда кўмаклашиш мақсадида ташкил этилди.

3. Кон-геология вазирлигининг тизим ости ташкилотларида алоҳида маслаҳат-кенгашлари тузилади, уларнинг фаолияти мазкур низомга мувофиқ ишлаб чиқилган низом асосида амалга оширилади.

4. Маслаҳат-кенгаши ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, “Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида”ги, “Хотин-қизларни тазйиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонунлари, Ўзбекистон Республикаси иштирокчи бўлган гендер тенглик ва оила масалалари бўйича халқаро шартномалар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ушбу низом асосида амалга оширади.

5. Маслаҳат-кенгаши қонунийлик, хотин-қизлар ва эркакларнинг тенг ҳуқуқлиги, жинси бўйича камситишга йўл қўйилмаслиги, инсонпарварлик, ватанпарварлик очиклик ва шаффофлик тамойиллари асосида фаолият олиб боради.

**2-боб. Маслаҳат-кенгашининг асосий вазифалари
ва функциялари**

6. Қуйидагилар Маслаҳат-кенгашининг асосий вазифалари ҳисобланади:

Кон-геология вазирлигининг ваколати доирасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасидаги давлат сиёсатини амалга ошириш юзасидан чора-тадбирлар кўриш;

Кон-геология вазирлиги номидан хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг муаммоларини ўрганиш ва бартараф этилишга кўмаклашиш, оилаларидаги ижтимоий-маънавий муҳитини яхшилаш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий фаоллигини, ҳуқуқий, маънавий, интеллектуал билимларини ошириш соҳасидаги давлат дастурларини, миллий ҳаракатлар режаларини ва стратегияларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этиш;

Кон-геология вазирлигида жинс бўйича бевосита ва билвосита камситишга олиб келиши мумкин бўлган ҳоллар тўғрисидаги статистик маълумотларни ва ахборотни мунтазам равишда йиғишни ҳамда таҳлил қилишни таъминлаш;

жисмоний ва юридик шахсларнинг хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларнинг бузилишига доир муурожаатларини кўриб чиқиш ҳамда уларни тиклаш бўйича чоралар кўришда иштирок этиш;

хотин-қизлар ва эркакларнинг тенглигини таъминлаш масалалари юзасидан кадрларнинг касбий тайёргарлиги тизимини такомиллаштиришда кўмаклашиш;

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш масалалари бўйича фуқароларнинг маданият даражасини ва хабардорлигини ошириш юзасидан тегишли чоралар кўришда кўмаклашиш;

Кон-геология вазирлиги номидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини, нодавлат нотажорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасидаги давлат дастурларини, миллий ҳаракатлар режаларини ва стратегияларни амалга оширишга фаол жалб қилиш мақсадида улар билан ижтимоий шерикликни йўлга қўйиш;

хотин-қизлар ва эркаклар касбий ва оилавий мажбуриятларни бирга бажариши, хавфсиз, қулай ва муносиб меҳнат шароитларининг яратишда, шу жумладан ҳам оналарга, ҳам оталарга бола парвариши учун таътил бериш орқали шарт-шароитлар яратиш бўйича давлат органлари тегишли мутасаддиларга таклиф ва тавсиялар бериш;

Кон-геология вазирлигининг гендер сиёсатини амалга оширилишини таъминлашга доир вақтинчалик махсус чораларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш масалалари бўйича ахборот-маърифий тадбирларни рағбатлантириш ва ҳар томонлама қўллаб-қувватлашда иштирок этиш;

қабул қилинаётган норматив-ҳуқуқий ва бошқа ички меъёрий ҳужжатларни Юридик бўлим томонидан ҳуқуқий (гендер-ҳуқуқий) экспертизадан ўтказишда манзилли иштирокини таъминлаш;

Кон-геология вазирлигида Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси ва бошқа амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш бўйича берилган имтиёзларнинг яратилганлик ҳолатини ўрганиш ва унинг натижалари бўйича таклиф ва тавсиялар тайёрлаш;

фаолият жараёнини гендер тенглик нуқтаи назаридан мониторинг қилиш ва баҳолашда фаол иштирок этиш;

ишга кириш мақсадида мурожаат қилган номзодлар билан ўтказиладиган суҳбат ёки бошқа жараёнларда иш берувчи томонидан гендер тенглик асосида вазифа ва лавозимларга тайинлашда ҳамда кадрлар захирасини шакллантиришда иштирок этиш;

раҳбарлик лавозимларига иқтидорли, талабчан ва масъулиятли аёллар ва эркаклар номзодларини тавсия қилинишини таъминлаш;

ходимларнинг хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларининг бузилишига доир мурожаатларни кўриб чиқишда мутасадди тизим ходимлари билан ҳамкорликни амалга ошириш;

ходимларнинг иш жойидаги зўравонликнинг турли шакллариغا барҳам бериш, кам таъминланган, ижтимоий муҳофазага муҳтож, имконияти чекланган, ногирон эркак ва хотин-қизларга ҳар томонлама кўмаклашиш чораларини кўриш;

бир хил лавозимларда ишлаётган хотин-қизлар ва эркакларга ойлик иш ҳақи ва унга тенглаштирилган бошқа тўловлар тенг тўланишини мониторинг қилиш;

гендер тенгликни таъминлаш бўйича бошқа вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари шунингдек, ўрнатилган тартибда халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш.

Маслаҳат-кенгаши хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни яратиш мақсадида асосий фаолият йуналишлари сифатида қонунда тақиқланмаган бошқа чора-тадбирларни белгилаши ҳамда амалга ошириши мумкин.

3-боб. Маслаҳат-кенгашининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

7. Маслаҳат-кенгаши асосий вазифа ва функцияларини бажариш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўз ваколатлари доирасида қуйи ташкилотлардан керакли ҳужжатларни, статистик ва таҳлилий маълумотларни сўраб олиш ва қабул қилиш;

Кон-геология вазирлиги раҳбари билан келишилган ҳолда ўтказиладиган йиғилишлар ва бошқа тадбирларда иштирок этиш;

ходимлар ҳамда уларнинг оила аъзоларининг конституциявий ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига риоя этилишини ўрганиш;

ходимларнинг розилиги бўйича уларнинг ишлаш ва яшаш шарт-шароитлари билан танишиш;

Кон-геология вазирлигининг ҳудудий тузилмалари ҳамда идоравий мансуб ташкилотлар раҳбарларига Маслаҳат-кенгаши ваколатига тегишли масалалар бўйича таклифлар киритиш;

Кон-геология вазирлигида қабул қилинаётган норматив-ҳуқуқий ва бошқа ички норматив ҳужжатлари лойиҳаларини гендер-ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш учун таркибий бўлинмалардан сўраб олиш;

ички идоравий ҳужжатларни таҳлил қилиш орқали аниқланган гендер тенгсизликни бартараф этиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади ва тегишли таркибий бўлинмалар ёки Юридик бўлимга тақдим этиш;

маслаҳат-кенгаши ваколатига кирадиган масалалар юзасидан вазирлик раҳбариятига таклифлар киритиш;

вазирлик таркибий ва ҳудудий бўлинмаларидан маслаҳат-кенгаши фаолияти учун зарур бўлган ахборотларни, статистика ва бошқа материалларни белгиланган тартибда олиш;

зарур ҳолларда жисмоний ва юридик шахсларнинг муурожаатларига вазирлик томонидан берилган жавобларда гендер тенглик талабларига риоя қилинганлигини таҳлил қилиш;

маслаҳат-кенгаши йиғилишларида муҳокама қилинадиган масалаларни ёритиш бўйича оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорлик қилиш;

маслаҳат-кенгашига юклатилган вазифаларни бажариш учун миллий ва халқаро конференциялар, форумлар, семинарлар, учрашувлар, семинар-тренинглар, давра суҳбатлари ва бошқа тадбирларни ташкил этиш ва уларга нодавлат нотижорат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини жалб қилиш, шунингдек улар билан ҳамкорликда турли тадбирлар ташкил қилиш;

Маслаҳат-кенгаши ўз фаолиятини амалга оширишда:

Кон-геология вазирлиги фаолияти билан боғлиқ қонун ҳужжатларида белгиланган чекловларга амал қилиши;

гендер тенглик асосида фуқароларнинг ор-номуси ва кадр-қимматини таҳқирлашга, уларнинг шахсий ҳаётига аралашашига йўл қўймаслиги;

фаолиятини амалга ошириш давомида олинган ахборотнинг, агар бундай ахборотни тарқатиш қонун билан чекланган бўлса, махфийлигига риоя қилиши шарт.

Маслаҳат-кенгашининг зиммасида қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа мажбуриятлар ва ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

8. Маслаҳат-кенгаши ўз фаолиятини амалга оширишда қуйидаги мажбуриятларга эга:

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палатасининг қарорлари, Ўзбекистон

Республикаси Президентининг фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишларига ва бошқа қонун ҳужжатларига ҳамда мазкур Низомга амал қилиш;

Давлат органининг мустақиллиги ва унинг ишига аралашмаслик тамойилларига қатъий риоя қилиш;

Маслаҳат-кенгаши қонун ҳужжатларига мувофиқ мазкур йўналиш доирасида бошқа мажбуриятларни ҳам бажариши мумкин.

4-боб. Маслаҳат кенгашининг таркиби

9. Маслаҳат-кенгашининг таркибига унинг раиси, раис ўринбосари, котиб ва аъзолар киради. Маслаҳат кенгаши ўз фаолиятини жамоатчилик асосида олиб боради.

Маслаҳат-кенгаши таркиби Кон-геология вазирлиги ходимлари, ташкилотлар субъектлари, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларида иборат таркибда (9 нафаргача) шакллантирилади.

Маслаҳат-кенгашининг аъзолари Кон-геология вазири буйруғи билан кўнгилли равишда муайян муддатга таркибга киритилади ва аъзоликдан чиқарилади.

Маслаҳат-кенгаши раиси лавозимини бажариш (раҳбарлик қилиш) Кон-геология вазири ўринбосарларидан бирининг зиммасига юклатилади.

10. Маслаҳат-кенгаши раиси Маслаҳат-кенгаши фаолиятига умумий раҳбарлик қилади ҳамда қуйидаги ваколатларни амалга оширади:

Кон-геология вазирлиги фаолиятининг тегишли соҳасида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатларини таъминлаш принципларига риоя этилишини таъминлайди;

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш ҳолатини таҳлил қилади, гендер сиёсати амалга оширилишини таъминлашга доир вақтинчалик махсус чоралар қўлланилишининг мақсадга мувофиқлигини ўрганади ҳамда уларни қўллаш тўғрисида таклифлар киритади;

жинс бўйича бевосита ёки билвосита камситишга барҳам бериш юзасидан ахборот фаолиятини фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари билан ҳамкорликда доимий асосда амалга оширади;

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш соҳасида гендер кўрсаткичларини таҳлил қилади, мониторинг ишларини олиб боради;

хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш масалалари бўйича ходимларнинг касбий даражасини ошириш чораларини кўради;

жинс бўйича бевосита ёки билвосита камситишнинг намоён бўлиш фактларини бартараф этиш юзасидан чоралар кўради;

Маслаҳат-кенгаши мажлисини чақириш ва кун тартибини белгилаш;

Маслаҳат-кенгаши мажлисига раислик қилиш;

Маслаҳат-кенгашининг иш режаси, Маслаҳат-кенгаши мажлисининг баённомаси ва Маслаҳат-кенгашининг иш юритувига оид бошқа ҳужжатларни тасдиқлаш;

Маслаҳат-кенгаши қарорларининг бажарилишини назорат қилиш;

Маслаҳат-кенгаши аъзоларининг уларга қўйилган топшириқларни бажариш бўйича фаолиятини мувофиқлаштириш;

Кон-геология вазирлиги раҳбариятига Маслаҳат-кенгаши таркибига аъзоларни киритиш ҳамда унинг таркибидан чиқариш бўйича таклифларни тақдим этиш;

конун ҳужжатлари ва Маслаҳат-кенгаши қарорларига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга оширади.

11. Маслаҳат-кенгаши раиси йўқлигида унинг ваколат ва вазифаларини Маслаҳат-кенгаши раисининг ўринбосари амалга оширади.

12. Маслаҳат-кенгаши раисининг ўринбосари:

Маслаҳат кенгаши раиси бўлмаганда маслаҳат-кенгаши мажлисларига раислик қилади;

Маслаҳат-кенгаши қарорлари бажарилишини назорат қилиш ишларини ташкил этади.

13. Маслаҳат-кенгаши котиби:

Маслаҳат-кенгашининг мажлисига керакли ҳужжатлар ўз вақтида тайёрланишини таъминлайди;

Маслаҳат-кенгаши мажлисининг кун тартиби бўйича ўтишини ташкил этади;

Маслаҳат-кенгаши раиси билан мажлис ўтказиш муддати, жойи ҳамда таклиф қилинувчилар ҳақида маслаҳатлашади;

Маслаҳат-кенгаши аъзолари ва таклиф қилинган шахсларни мажлис ўтказиш жойи, санаси ва вақти ҳақида хабардор қилади;

Маслаҳат-кенгаши қарорларининг бажарилиши мониторингини олиб боради ва унинг натижаларини Маслаҳат-кенгаши мажлисида кўриб чиқиш бўйича раҳбариятига таклиф киритади;

Маслаҳат-кенгаши баённомасини расмийлаштиради ҳамда тасдиқланган баённомани Маслаҳат-кенгаши аъзоларига ва бошқа манфаатдор шахсларга юборилишини таъминлайди;

конун ҳужжатлари ва Маслаҳат-кенгаши қарорларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

14. Маслаҳат кенгаши аъзолари:

Маслаҳат-кенгаши мажлисларида кўриладиган масалаларни ҳал қилиш ва муҳокама қилишда ўз ваколатларини бериш ҳуқуқисиз қатнашадилар. Маслаҳат-кенгаши аъзолари айрим ҳолларда Маслаҳат-кенгаши мажлисларида қатнаша олмаган тақдирда ўз фикрларини ёзма тарзда Маслаҳат-кенгаши котибига тақдим этишлари мумкин. Кўрсатиб ўтилган фикрлар мажлисда кўриб чиқилади ва овоз беришда ҳисобга олинади.

Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш бўйича давлат органи фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва ички идоравий ҳужжатларни янада такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқадиладар.

Ходимлар ва уларнинг оила аъзоларининг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш бўйича Маслаҳат-кенгашига таклиф киритадиладар.

4-боб. Маслаҳат кенгаши фаолиятини ташкил этиш

15. Маслаҳат-кенгашининг фаолияти ушбу Низом асосида амалга оширилади.

16. Маслаҳат-кенгаши фаолиятининг асосий масалалари Маслаҳат-кенгаши мажлисларида кўриб чиқилади. Маслаҳат-кенгаши мажлиси Маслаҳат-кенгашининг иш режаси асосида ҳар чоракда камида бир маротаба чақирилади.

Маслаҳат-кенгаши раиси Маслаҳат-кенгаши аъзоларининг камида учдан бир қисмининг ёзма мурожаати асосида навбатдан ташқари мажлис чақириши мумкин.

17. Маслаҳат-кенгаши мажлисининг кун тартиби лойиҳаси Маслаҳат-кенгаши аъзоларининг таклифлари ва Маслаҳат-кенгаши раиси топшириғи асосида Маслаҳат кенгаши котиби томонидан шакллантирилади.

18. Маслаҳат-кенгаши мажлислари унинг раиси томонидан олиб борилади. Раис иштирок эта олмаган ҳолларда мажлисга унинг ўринбосари раислик қилади.

Маслаҳат-кенгаши мажлисларида давлат органи раҳбари, унинг ўринбосарлари ёки бошқа ходимлар иштирок этиши мумкин.

19. Маслаҳат-кенгаши мажлиси унга таклиф қилинган шахсларнинг учдан икки қисмидан кам бўлмаган қисми (кворум) иштирок этган тақдирда қонуний ҳисобланади.

Агар мажлис олиб бориш учун кворум шаклланмаса, Маслаҳат-кенгашининг янги мажлис ўтказиш санаси эълон қилинади.

20. Маслаҳат кенгашининг қарори унинг мажлисида қатнашаётган аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Агар овозлар тенг келиб қолса, Маслаҳат-кенгаши раисининг овози ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлади.

21. Маслаҳат-кенгаши қарор қабул қилишда масалаларни эркин муҳокама қилиш, овоз бериш, жамоатчилик фикрини инобатга олиш, тенглик ва коллегияликка асосланади.

22. Маслаҳат-кенгашининг ҳар бир аъзоси қабул қилинган қарорга ўзининг фикрларини ёзма тарзда билдириш ҳуқуқига эга. Бунда фикрлар Маслаҳат-кенгаши мажлиси баённомасига киритиб қўйилади.

23. Маслаҳат-кенгашининг қарори қабул қилинган кундан бошлаб уч кун ичида давлат органи раҳбарига киритилади.

Маслаҳат-кенгашининг қарори тавсиявий характерга эгадир. Агар қарор давлат органи раҳбари томонидан маъқулланмаса, давлат органи қарор қабул қилинган кундан бошлаб ўн кундан кечикмасдан Маслаҳат-кенгашига асослантирилган жавобини тақдим қилади.

24. Тезкор қарор қабул қилиш зарурати келиб чиққанда, Маслаҳат-кенгашининг қарори Маслаҳат-кенгаши раиси ташаббуси билан Маслаҳат-кенгаши аъзолари билан маслаҳатлашилган ҳолда сўров йўли билан қабул қилиниши мумкин.

25. Маслаҳат-кенгаши мажлисида қабул қилинган қарор мажлис баённомаси билан расмийлаштирилади. Баённома Маслаҳат-кенгаши котиби томонидан имзоланади, мажлисга раислик қилувчи томонидан тасдиқланади ҳамда уч кунлик муддатда Маслаҳат кенгаши аъзоларига ва бошқа манфаатдор шахсларга юборилади.

26. Маслаҳат-кенгаши котиби Маслаҳат-кенгаши аъзолари билан биргаликда Маслаҳат-кенгаши қарорларини ижро этиш йўллари тизимли кўриб чиқади, зарур ҳолларда Маслаҳат-кенгаши раисига таклифлар киритади.

6-боб. Яқунловчи қоидалар

27. Маслаҳат-кенгашининг моддий-техник таъминоти давлат органи томонидан, шунингдек, қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобига амалга оширилади.

28. Маслаҳат-кенгаши фаолияти устидан назоратни давлат органи раҳбари амалга оширади.

29. Маслаҳат-кенгашининг қарорлари ҳамда давлат органи раҳбарининг Маслаҳат-кенгаши фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ қарорлари устидан белгиланган тартибда шикоят қилиш мумкин.